

Sbírka soudních rozhodnutí

Věci T-56/09 a T-73/09

Saint-Gobain Glass France SA a další

v.

Evropská komise

„Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Evropský trh s automobilovým sklem — Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 81 ES — Dohody o rozdělení trhů a výměny obchodně citlivých informací — Nařízení (ES) č. 1/2003 — Námitka protiprávnosti — Pokuty — Použití se zpětnou účinností pokynů pro výpočet pokut z roku 2006 — Hodnota tržeb z prodeje — Opakování protiprávního jednání — Dodatečná částka — Přičitatelnost protiprávního jednání — Maximální výše pokuty — Konsolidovaný obrat skupiny“

Shrnutí – rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 27. března 2014

1. *Právo Evropské unie — Zásady — Základní práva — Dodržování zajišťované unijním soudem — Právo každého na spravedlivý proces — Zakotvení v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod — Zakotvení v Listině základních práv Evropské unie — Správní a soudní řízení v oblasti hospodářské soutěže — Použitelnost — Rozsah*

(Články 81 ES, 82 ES a 230 ES; Listina základních práv Evropské unie, čl. 47 odst. 2; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 5)

2. *Právo Evropské unie — Zásady — Právo na účinnou soudní ochranu — Zakotvení v Listině základních práv Evropské unie — Soudní přezkum rozhodnutí přijatých Komisí v oblasti hospodářské soutěže — Přezkum legality a přezkum v plné jurisdikci jak skutkových, tak právních otázek — Porušení — Neexistence*

(Články 81 ES, 82 ES a 230 ES; Listina základních práv Evropské unie, čl. 47 odst. 2; Nařízení Rady č. 1/2003, článek 31)

3. *Právo Evropské unie — Zásady — Základní práva — Presumpce neviny — Řízení v oblasti hospodářské soutěže — Použitelnost — Rozsah — Výkon sankcí, které nejsou konečné — Přípustnost*

(Článek 81 odst. 1 ES a čl. 6 odst. 2 SEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 48 odst. 1; Nařízení Rady č. 1/2003, článek 2; Nařízení Komise č. 773/2004)

4. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Oznámení námitek — Nezbytný obsah — Dodržování práva na obhajobu — Uvedení kritérií pro výpočet zamýšlené pokuty — Předčasné uvedení — Neexistence povinnosti uvést případnou změnu politiky týkající se výše pokut*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, článek 27)

5. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Rozhodnutí, kterým se ukládají pokuty — Povinnost uvést odůvodnění — Rozsah — Uvedení prvků posouzení, které Komisi umožnily vymezit závažnost a dobu trvání protiprávního jednání — Dostatečné uvedení — Povinnost Komise uvést číselné údaje týkající se způsobu výpočtu pokut — Neexistence*

(Články 81 ES, 82 ES a 253 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2)

6. *Hospodářská soutěž — Unijní pravidla — Protiprávní jednání — Přičtení odpovědnosti — Mateřská společnost a dceřiná společnost — Hospodářská jednotka — Kritéria posouzení — Domněnka rozhodujícího vlivu vykonávaného mateřskou společností na dceřiné společnosti, které 100 % vlastní — Vyvrátitelná povaha — Skutečnosti, které uvedenou domněnku mohou vyvrátit — Dceřiná společnost vlastněná holdingovou společností — Okolnost, která k vyvrácení uvedené domněnky nepostačuje*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2)

7. *Hospodářská soutěž — Unijní pravidla — Protiprávní jednání — Přičtení odpovědnosti — Mateřská společnost a dceřiná společnost — Hospodářská jednotka — Kritéria posouzení — Domněnka rozhodujícího vlivu vykonávaného mateřskou společností na dceřiné společnosti, které 100 % vlastní — Vyvrátitelná povaha — Zohlednění v souladu se zásadami presumpce nevinny, personality trestů, právní jistoty a rovnosti zbraní*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2)

8. *Hospodářská soutěž — Unijní pravidla — Protiprávní jednání — Přičtení odpovědnosti — Mateřská společnost a dceřiná společnost — Hospodářská jednotka — Kritéria posouzení — Domněnka rozhodujícího vlivu vykonávaného mateřskou společností na dceřiné společnosti, které 100 % vlastní — Důkazní povinnosti společnosti, která si přeje uvedenou domněnku vyvrátit — Vyvrátitelná povaha*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2)

9. *Právo Evropské unie — Zásady — Zákaz zpětné účinnosti trestněprávních ustanovení — Působnost — Pokuty za porušení pravidel hospodářské soutěže — Zahrnutí — Porušení způsobené použitím pokynů pro výpočet pokut na protiprávní jednání předcházející jejich přijetí — Neexistence*

(Články 81 ES a 82 ES; Listina základních práv Evropské unie, článek 49; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a 3; sdělení Komise 98/C 9/03 a 2006/C 210/02)

10. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Použití pokynů pro výpočet pokut — Porušení zásady zákazu zpětné účinnosti — Neexistence — Porušení zásady ochrany legitimního očekávání — Neexistence*

(Články 81 ES a 82 ES; Listina základních práv Evropské unie, článek 49; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a 3; sdělení Komise 98/C 9/03 a 2006/C 210/02)

11. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Přitěžující okolnosti — Opakování protiprávního jednání — Obdobná protiprávní jednání spáchaná postupně podniky patřícími do téže hospodářské jednotky — Zahrnutí — Podmínky — Důkazní břemeno, jež nese Komise*

(Článek 81 odst. 1 ES a článek 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; Sdělení Komise 2006/C 210/02, bod 28 první odrážka)

12. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Přítěžující okolnosti — Opakování protiprávního jednání — Pojem — Podnik, kterému nebyla v předchozím rozhodnutí Komise uložena sankce a nebylo mu určeno oznámení námitek — Vyloučení*

(Článek 81 odst. 1 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; Sdělení Komise 2006/C 210/02, bod 28 první odrážka)

13. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Přítěžující okolnosti — Opakování protiprávního jednání — Pojem — Neexistence promlčecí lhůty — Posuzovací pravomoc Komise — Zásada proporcionality — Zohlednění doby, která uplynula od předchozího protiprávního jednání*

(Článek 81 odst. 1 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; Sdělení Komise 2006/C 210/02, bod 28 první odrážka)

14. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Stanovení pokuty přiměřeně k prvkům posouzení závažnosti protiprávního jednání — Pokuta přesahující částku, která odpovídá výnosu z kartelové dohody — Nedostatek vlivu*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; Sdělení Komise 2006/C 210/02)

15. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Posuzovací pravomoc Komise — Posouzení podle povahy protiprávního jednání — Velmi závažná protiprávní jednání — Nutnost určit jejich dopad a zeměpisný rozsah — Neexistence*

(Článek 81 odst. 1 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; Sdělení Komise 2006/C 210/02, body 21 a 23)

16. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Odrazující povaha — Obecný požadavek, jímž se musí Komise řídit během celého výpočtu pokut — Zvláštní fáze určená k celkovému hodnocení všech relevantních okolností, které nemusí být povinně zohledněny*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a 3; Sdělení Komise 2006/C 210/02, body 19 až 26)

17. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Povinnost zohlednit finanční situaci dotyčných podniků — Neexistence — Povinnost zohlednit výjimečnou hospodářskou krizi — Neexistence*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a 3; Sdělení Komise 2006/C 210/02, bod 35)

18. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Snížení pokuty v důsledku spolupráce obviněného podniku — Podmínky — Podání žádosti o shovívavost — Posuzovací pravomoc Komise — Zohlednění nezpochybnění skutkových zjištění dotyčným podnikem — Meze*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, článek 23; Sdělení Komise 2006/C 45/03, body 20 až 25)

19. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Polehčující okolnosti — Spolupráce obviněného podniku přesahující působnost oznámení o spolupráci — Kritéria posouzení — Zohlednění nezpochybnění skutkových zjištění dotyčným podnikem — Meze*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a 3); Sdělení Komise 2006/C 210/02, bod 29)

20. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Stanovení — Maximální výše — Výpočet — Obrat, který je třeba zohlednit — Kumulovaný obrat všech společností tvořících hospodářskou jednotku jednající jako podnik — Skupina podniků působící v různých průmyslových odvětvích — Rozhodnutí Komise týkající se pouze jednoho z těchto odvětví — Nedostatek vlivu*

(Články 81 ES a 82 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2)

21. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Přezkum věci v plné jurisdikci Tribunálem — Zvýšení pokuty za opakování protiprávního jednání — Právní pochybení pokud jde o osoby, které se dopustily opakování protiprávního jednání — Snížení navýšení*

(Článek 81 odst. 1 ES; Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2 a článek 31)

22. *Právo Evropské unie — Zásady — Základní práva — Právo na spravedlivý proces — Dodržení přiměřené lhůty — Správní a soudní řízení v oblasti práva hospodářské soutěže — Použitelnost*

(Články 81 ES a 82 ES; Listina základních práv Evropské unie, čl. 41 odst. 1 a čl. 47 odst. 2)

23. *Soudní řízení — Doba trvání řízení před Tribunálem — Přiměřená lhůta — Spor o existenci jednání porušujícího pravidla hospodářské soutěže — Nedodržení přiměřené lhůty — Důsledky — Žaloba na náhradu škody — Autonomie ve vztahu k žalobě na neplatnost*

(Články 81 ES a 82 ES; Listina základních práv Evropské unie, čl. 47 odst. 2)

24. *Právo Evropské unie — Zásady — Základní práva — Dodržování zajišťované unijním soudem — Zohlednění Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod — Právo každého na spravedlivý proces — Soudní kolegium Tribunálu, které má rozhodnout o jím zapříčiněných neodůvodněných průtazích — Neobjektivita — Nepřípustnost žalobního důvodu*

(Listina základních práv Evropské unie, čl. 47 odst. 2)

1. Právo na spravedlivý proces zaručené v čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP) představuje obecnou zásadu unijního práva, nyní zakotvenou v čl. 47 druhém pododstavci Listiny základních práv Evropské unie.

Krom toho není Komise v oblasti unijního práva hospodářské soutěže „soudem“ ve smyslu článku 6 EÚLP, ani ve smyslu čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv. Mimoto čl. 23 odst. 5 nařízení č. 1/2003 výslovně stanoví, že rozhodnutí, v nichž Komise ukládá pokuty za porušení práva hospodářské soutěže, nemají trestněprávní povahu.

Nicméně vzhledem k povaze předmětných protiprávních jednání, jakož i k povaze a stupni přisnosti sankcí za ně ukládaných se právo na spravedlivý proces uplatní zejména na řízení o porušení pravidel hospodářské soutěže vztahujících se na podniky, jež mohou vést k uložení pokut nebo penále.

Evropský soud pro lidská práva tak měl příležitost upřesnit, že dodržení čl. 6 odst. 1 EÚLP nevyklučuje, aby mohl být „trest“ uložen správním orgánem nadaným pravomocí ukládat sankce v oblasti práva hospodářské soutěže, může-li být rozhodnutí přijaté posledně uvedeným orgánem následně přezkoumáno soudním orgánem s plnou jurisdikcí. Mezi znaky takového soudního orgánu patří pravomoc změnit rozhodnutí vydané orgánem nižšího stupně ve všech ohledech jak po skutkové, tak po právní stránce. Přezkum vykonávaný soudem se v takových případech nemůže omezovat na ověření vnější legality rozhodnutí, jež přezkoumává, jelikož soud musí mít možnost posoudit přiměřenost rozhodnutí učiněných orgánem pro hospodářskou soutěž a ověřit jeho hodnocení technického rázu.

Soudní přezkum vykonávaný Tribunálem ve vztahu k rozhodnutím, v nichž Komise ukládá sankce za porušení unijního práva hospodářské soutěže, uvedeným požadavkům odpovídá.

(viz body 76–80)

2. Soudní přezkum vykonávaný Tribunálem ve vztahu k rozhodnutím, v nichž Komise ukládá sankce za porušení unijního práva hospodářské soutěže, odpovídá požadavku na účinný soudní přezkum ve smyslu článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP) a ve smyslu čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv Evropské unie.

Především, unijní právo svěřuje Komisi úkol dohledu, který zahrnuje úlohu stíhat jednání porušující čl. 81 odst. 1 ES a článek 82 ES, přičemž je Komise povinna v rámci tohoto správního řízení dodržovat procesní záruky stanovené v unijním právu. Nařízení č. 1/2003 jí mimoto přiznává pravomoc rozhodnutím ukládat podnikům a jejich sdružením, které úmyslně nebo z nedbalosti uvedená ustanovení porušily, peněžité sankce.

Krom toho požadavek na účinný soudní přezkum jakéhokoliv rozhodnutí, v němž Komise konstatuje a postihuje porušení pravidel hospodářské soutěže, představuje obecnou zásadu unijního práva, která vyplývá ze společných ústavních tradic členských států. Tato zásada je nyní zakotvena v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie.

Soudní přezkum rozhodnutí přijatých Komisí s cílem postihovat jednání porušující právo hospodářské soutěže, upravený ve Smlouvách a doplněný v nařízení č. 1/2003, je přitom s uvedenou zásadou v souladu.

Zprv je Tribunál nezávislým a nestranným soudem zřízeným s cílem zlepšit soudní ochranu zájmů jednotlivců v případě žalob vyžadujících bližší zkoumání složitých skutečností.

Zadruhé je třeba v rámci žalob podle článku 230 ES považovat přezkum legality rozhodnutí, v němž Komise konstatuje porušení pravidel hospodářské soutěže a za toto porušení ukládá pokutu, za účinný soudní přezkum tohoto aktu. Důvody, kterých se fyzické nebo právnické osoby mohou na podporu svého návrhu na zrušení dovolávat, jsou totiž s to Tribunálu umožnit, aby posoudil opodstatněnost všech obvinění vznesených Komisí v oblasti hospodářské soutěže, a to jak z hlediska právního, tak skutkového.

Zatřetí, v souladu s článkem 31 nařízení č. 1/2003 je přezkum legality stanovený v článku 230 ES doplněn přezkumem v plné jurisdikci, v jehož rámci může soud nad rámec přezkumu legality sankce nahradit posouzení Komise posouzením vlastním, a uložené pokuty nebo penále tak zrušit, snížit nebo zvýšit.

(viz body 80–86)

3. Zásada presumpce nevinny, nyní zakotvená v čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, se vztahuje zejména na správní a soudní řízení o porušení pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky, která mohou vést k uložení pokut nebo penále.

Z povinnosti Komise uvést přesné a shodující se důkazy za účelem odůvodnění přesvědčení, že došlo k protiprávnímu jednání, jakož i ze skutečnosti, že, má-li unijní soudce při přezkumu rozhodnutí, v nichž Komise konstatuje porušení článku 81 ES, pochybnosti, musí být tato skutečnost ku prospěchu podniku, jemuž je rozhodnutí, kterým se konstatuje protiprávní jednání, určeno, vyplývá, že zásada presumpce nevinny nebrání tomu, aby byla odpovědnost osoby obviněné z předmětného jednání porušujícího unijní právo hospodářské soutěže prokázána na základě řízení vedeného zcela v souladu s podmínkami stanovenými v ustanoveních článku 81 ES, nařízení č. 1/2003, jakož i nařízení Komise č. 773/2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 ES a 82 ES a v jehož rámci tak mohlo být právo na obhajobu plně vykonáno.

Každopádně právo na presumpci nevinny v zásadě nebrání tomu, aby mohly být sankce trestněprávní povahy přijaté správním orgánem vykonány před tím, než se stanou konečnými na základě řízení o žalobě před soudem, za předpokladu, že je takový výkon proveden v přiměřených mezích zajišťujících spravedlivou rovnováhu mezi předmětnými zájmy a že původní situace potrestané osoby může být v případě úspěchu její žaloby obnovena.

(viz body 97, 100–102, 104)

4. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 116–120, 124)

5. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 144–151)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 206–212, 232, 240)

7. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 213, 215–218, 243)

8. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 213–218, 243)

9. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 266–277)

10. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 280–282)

11. V oblasti unijního práva hospodářské soutěže, jestliže jsou dvě dceřiné společnosti přímo nebo nepřímo 100 % nebo téměř 100 % vlastněny toutéž mateřskou společností, je možné přihlídnout k předchozímu protiprávnímu jednání jedné z dceřiných společností skupiny za účelem uplatnění přitěžující okolnosti spočívající v opakování protiprávního jednání vůči jiné dceřiné společnosti této skupiny.

Nicméně protiprávní jednání takové dceřiné společnosti, která je 100 % nebo téměř 100 % vlastněna svou mateřskou společností, lze posledně uvedené přičíst – a Komise může shledat mateřskou společnost solidárně odpovědnou za zaplacení pokuty uložené její dceřiné společnosti – pouze za předpokladu, že mateřská společnost nevyvrátí vyvratitelnou domněnku skutečného výkonu rozhodujícího vlivu na obchodní politiku této dceřiné společnosti.

Z toho vyplývá, že se Komise v řízení podle článku 81 ES nemůže spokojit s konstatováním, že podnik může vykonávat rozhodující vliv na obchodní politiku jiného podniku, aniž je třeba ověřit, zda takový vliv skutečně vykonával. Naopak v zásadě přísluší Komisi, aby takový rozhodující vliv prokázala na základě souhrnu skutkových okolností, mezi něž patří zejména případná řídicí pravomoc jednoho z uvedených podniků vůči druhému podniku.

Navíc k uplatňování a výkonu rozhodnutí přijatých podle čl. 81 odst. 1 ES je nezbytné označit entitu nadanou právní subjektivitou, jíž bude akt určen. V případě prokázání porušení unijních pravidel hospodářské soutěže je tak třeba určit fyzickou nebo právnickou osobu, jež byla odpovědná za provoz podniku v době spáchání protiprávního jednání, aby jí byla za uvedené protiprávní jednání přičtena odpovědnost. Komise proto při přijímání rozhodnutí podle uvedeného ustanovení musí označit fyzickou nebo právnickou osobu či osoby, kterým lze přičíst odpovědnost za jednání dotyčného podniku a uložit jim z tohoto důvodu sankci a kterým bude rozhodnutí určeno.

Ostatně, samotná okolnost, že základní kapitál dvou odlišných obchodních společností patří stejné osobě či stejné rodině, nepostačuje jako taková k prokázání existence hospodářské jednoty mezi těmito dvěma společnostmi, která by podle unijního práva hospodářské soutěže měla za následek, že jednání jedné z nich lze přičíst druhé a že jedna může být povinna zaplatit pokutu za druhou.

Nelze tedy souhlasit s tím, že Komise může v rámci prokazování přitěžující okolnosti spočívající v opakování protiprávního jednání vůči jedné dceřiné společnosti a její mateřské společnosti mít za to, že tyto společnosti mohou být činěny odpovědnými za předchozí protiprávní jednání, za které jim nebyla rozhodnutím Komise uložena sankce, přičemž v rámci prokazování tohoto předchozího jednání jim nebylo určeno oznámení námitek, takže nemohly vznést argumenty, které by v tomto ohledu zpochybňovaly, že tvoří případnou hospodářskou jednotku s jednou či druhou společností, jíž předchozí rozhodnutí určeno bylo.

(viz body 309–314)

12. Nelze tedy souhlasit s tím, že Komise může v rámci prokazování přitěžující okolnosti spočívající v opakování protiprávního jednání mít za to, že podnik musí být činěn odpovědným za předchozí protiprávní jednání, za které mu nebyla rozhodnutím Komise uložena sankce, přičemž v rámci prokazování tohoto předchozího jednání mu nebylo určeno oznámení námitek, takže takový podnik nemohl v řízení vedoucím k přijetí rozhodnutí konstatujícího předchozí protiprávní jednání vznést argumenty, které by v tomto ohledu zpochybňovaly, že tvoří případnou hospodářskou jednotku s jinými podniky, jimž předchozí rozhodnutí určeno bylo.

Tento závěr platí tím spíše, že jelikož zásada proporcionality vyžaduje, aby byla při posouzení sklonu podniku porušovat pravidla hospodářské soutěže zohledněna doba, která uplynula mezi dotčeným protiprávním jednáním a dřívějším porušením těchto pravidel, nemůže být Komise pro účely konstatování opakování protiprávního jednání vázána případnou promlčecí lhůtou.

I když je možné se rozumně domnívat, že mateřská společnost ví o předchozím rozhodnutí určeném Komisí dceřiné společnosti, jejíž téměř celý kapitál vlastní, taková vědomost nemůže napravit skutečnost, že v předchozím rozhodnutí nebyla konstatována hospodářská jednotka tvořená takovou mateřskou společností a její dceřinou společností za účelem přičtení uvedené mateřské společnosti odpovědnosti za předchozí protiprávní jednání a za účelem zvýšení pokut, které jí jsou ukládány z důvodu opakování protiprávního jednání

(viz body 318–320, 328)

13. V rámci správního řízení v oblasti unijního práva hospodářské soutěže je konstatování a posouzení zvláštních charakteristických znaků opakování protiprávního jednání součástí posuzovací pravomoci, kterou Komise disponuje ohledně volby skutečností, které zohlední pro účely stanovení výše pokut, přičemž Komise nemůže být v rámci tohoto konstatování vázána případnou promlčecí lhůtou.

Opakování protiprávního jednání tak představuje důležitou skutečnost, kterou by Komise měla posoudit, jelikož její zohlednění sleduje účel motivovat podniky, které vykazují sklony k porušování pravidel hospodářské soutěže, aby změnilly své jednání. Komise tudíž může v každém případě přihlídnout k indiciím potvrzujícím existenci takových sklonů, včetně například doby, která uplynula mezi dotčenými protiprávními jednáními.

Zásada proporcionality vyžaduje, aby byla při posouzení sklonu podniku porušovat pravidla hospodářské soutěže zohledněna doba, která uplynula mezi dotčeným protiprávním jednáním a dřívějším porušením těchto pravidel. V rámci soudního přezkumu aktů Komise v oblasti práva hospodářské soutěže může být tedy unijní soud veden k tomu, aby ověřil, zda Komise uvedenou zásadu dodržela, když z důvodu opakování protiprávního jednání zvýšila ukládanou pokutu a obzvláště, zda je takové zvýšení nutné zejména s ohledem na dobu, která uplynula mezi dotčeným protiprávním jednáním a dřívějším porušením pravidel hospodářské soutěže.

V této souvislosti, uplynutí přibližně třinácti let a osmi měsíců od přijetí rozhodnutí, jímž bylo konstatováno porušení pravidel hospodářské soutěže skupinou společností sankcionovaných tímto rozhodnutím, a začátkem protiprávního jednání spáchaného společnostmi téže skupiny, za které byla uložena sankce v rámci nového řízení, nebrání tomu, aby mohla Komise konstatovat, aniž by porušila zásadu proporcionality, že podnik tvořený osobami, jímž bylo určeno její rozhodnutí, má sklony k porušování pravidel hospodářské soutěže, neboť se jedná o stejný úsek činnosti, v němž působí dceřiné společnosti skupiny společností, jímž je určeno rozhodnutí Komise a navíc kartelová dohoda, na kterou se vztahovalo předchozí rozhodnutí, vykazovala charakteristiky velmi blízké kartelové dohodě, za kterou je uložena pokuta v novém rozhodnutí.

(viz body 326–328, 330, 332–334, 485)

14. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 353, 354, 357, 358, 390)

15. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 368–372)

16. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 378, 380, 381)

17. Viz znění rozhodnutí.

(viz. body 385–387)

18. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 402–410)

19. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 415–417, 420, 421, 424)

20. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 449–454)

21. V případě porušení pravidel hospodářské soutěže a uložení pokuty, kdy je 60 % navýšení základní částky pokuty z důvodu opakování protiprávního jednání odůvodněno s ohledem na dvě předchozí rozhodnutí, v nichž Komise konstatovala porušení pravidel hospodářské soutěže, zatímco jen jedno z těchto rozhodnutí může být použito pro účely prokázání opakování protiprávního jednání, přičemž toto rozhodnutí je navíc časově vzdálenější začátku protiprávního jednání, na které se vztahuje rozhodnutí, jímž se konstatuje opakování protiprávního jednání, vykazuje opakování protiprávního jednání dotyčných podniků menší závažnost, než jaká byla původně shledána. Je tedy důvodné snížit o polovinu procentní podíl tohoto navýšení.

(viz body 461, 485, 486)

22. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 491, 492)

23. Sankcí za porušení ze strany unijního soudu povinnosti vyplývající z čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv Evropské unie rozhodnout věci, které byly unijnímu soudu předloženy, v přiměřené lhůtě, je žaloba na náhradu škody podaná k Tribunálu, neboť taková žaloba představuje účinný a obecný prostředek nápravy, jímž lze uplatnit takové porušení a dosáhnout uložení příslušné sankce.

Žaloba, která směřuje pouze ke zrušení rozhodnutí Komise v oblasti unijního práva hospodářské soutěže, nebo podpůrně ke snížení pokuty, nemůže být v žádném případě považována za žalobu na náhradu škody a nepředstavuje vhodný rámec pro účely postihu případného porušení ze strany unijního soudu povinnosti rozhodnout projednávanou věc v přiměřené lhůtě.

(viz body 495, 496)

24. Na základě čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv Evropské unie má každý právo, aby byla jeho věc projednána nezávislým a nestranným soudem. Tato záruka, která je součástí ústavních tradic společných členským státům, je rovněž zakotvena v čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Záruka nestrannosti zahrnuje dva aspekty. Zaprvé musí být soud subjektivně nestranný, tedy žádný z jeho členů nesmí být podjatý nebo osobně zaujatý, přičemž osobní nestrannost se předpokládá do doby, než je prokázán opak. Zadruhé musí být uvedený soud objektivně nestranný, což znamená, že musí vykazovat dostatečné záruky, které v tomto ohledu vylučují jakoukoliv legitimní pochybnost.

V případě, že by žalobkyně prostřednictvím výtky vycházející z nadměrné délky soudního řízení ve věci vyzývala senát Tribunálu pověřený touto věcí, aby posoudil, zda on sám procesně pochybil, když neodůvodněně prodloužil projednávání této věci, by toto soudní kolegium každopádně nemohlo uvedené žalobkyni poskytnout dostatečné záruky k vyloučení jakékoliv legitimní pochybnosti o tom, že by výtka vycházející z nepřiměřené délky soudního řízení přezkoumalo nestranně.

(viz body 497–500)